

مبارزه با بیکاری و فساد اقتصادی

در سیره امام علی علیه السلام

مرتضی نعمتی

حیدر نعمت الهی

رسول فاضلی مظفری

انتشارات مینوفر

Minufar.ir

مشهد مقدس - ۱۳۹۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
موضوع
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
- : نعمتی، مرتضی، ۱۳۶۶ -
مبارزه با بیکاری و فساد اقتصادی در سیره امام علی علیه السلام/
مرتضی نعمتی، خلیل نعمت الهی، رسول فتاحی مظفری.
مشهد: مینوفر، ۱۳۹۵.
۲۰۸ص.
انتشارات مینوفر. علوم انسانی؛ ۲۰۱۲.
۱۶۰۰۰ریال: 4-57-8060-600-978
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
کتابنامه: ص. ۲۰۴.
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه
درباره بیکاری
Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Views on unemployment :
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه
درباره فساد مالی
علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه
درباره اقتصاد
نعمت الهی، خلیل، ۱۳۵۶ -
فتاحی مظفری، رسول، ۱۳۶۵ -
۰۹/ BP۳۸/ ۹۳۵۶۹۳ ۱۳۹۵
۹۵۱۵/۳۹۷
۴۳۲۸۷۳۵

مبارزه با بربکاری و فساد اقتصادی در سیره امام علی علیه السلام

نویسندگان: مرتضی نعمتی، خلیل نعمت‌الهی و رسول فتحی مظفری

- ویراستار: نعمت‌اله سلیمانی
- طراحی جلد و صفحه آرایی: مینوفر
- نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵
- شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه
- قطع: وزیری
- چاپ و صحافی: دقت
- قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۰-۵۷-۴

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ است.

مشهد مقدس، بلوار جلال‌آل احمد ۶۹/۱ پ ۱۱۶، ص.پ: ۹۱۸۹۵-۱۷۵۵

همراه: ۰۹۳۵۲۱۶۲۷۵۵ - تلفن و دورنگار: ۰۵۱-۳۸۳۲۳۵۵۳

سایت: www.minufar.ir - ایمیل: minufar@yahoo.com

انتشارات مینوفر
Minufar Publications

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۵.....	فصل نخست
۱۵.....	اقتصاد اسلام و سیره نبلیت
۱۶.....	تعریف علم اقتصاد
۲۰.....	دیدگاه اسلام نسبت به ارزشهای اقتصادی
۲۵.....	زوایای نگرش اسلام به اقتصاد
۳۱.....	اهداف اقتصاد اسلامی
۴۵.....	فصل دوم
۴۵.....	ارزش کار و تولید از منظر امام علی (ع)
۴۶.....	اهمیت کار و کوشش به مثابه جهاد
۵۹.....	ارائه الگوی عملی به مردم
۶۲.....	سنت رفتاری امام علی علیه السلام
۶۴.....	سنت گفتاری امام علی علیه السلام
۶۹.....	کار و تلاش علی (ع)

- ۷۱..... در ارزش کار و کارگری
- ۷۵..... کاردانی و مهارت شغلی علی (ع)
- ۷۶..... کارآفرینی و ایجاد فرصت های شغلی علی (ع)
- ۷۷..... تنظیم اوقات کار و فراغت علی (ع)
- ۷۸..... ارتباط کار و بینایی از نظر علی (ع)
- ۷۹..... کار و تولید
- ۸۱..... مصرف
- ۸۵..... فصل سوم
- ۸۵..... مهمترین آفات چرخه اقتصادی از منظر امام علی علیه السلام
- ۸۶..... رشوه پذیری
- ۸۷..... آفات اقتصادی
- ۸۸..... فقر
- ۹۶..... مهم ترین عوامل فقر
- ۱۰۱..... ضعف اقتصادی
- ۱۰۳..... مبارزه با تبعیض
- ۱۰۵..... عدم نظارت بر اقتصاد
- ۱۰۷..... انقلاب در اوضاع اقتصادی
- ۱۱۵..... فصل چهارم
- ۱۱۵..... رویکرد عدالت اقتصادی و اصلاحات ضروری

اصلاحات علوی در اقتصاد.....	۱۱۶
نظارت بر اقتصاد و مجازات زیاده‌خواهان و قانون‌شکنان.....	۱۱۸
اصلاح امور با تحقق عدالت اقتصادی.....	۱۲۳
اصلاحات اقتصادی حکومت علوی.....	۱۲۵
فصل پنجم.....	۱۴۷
حسابداری و نظارت بر عملکرد و دارائی کارگزاران.....	۱۴۷
۱. در بیان تعیین عمال از اطراف.....	۱۴۸
۲. مساوات همه در برابر قانون.....	۱۶۴
۳. دزدی و غارتگری، اسامی و روشنفکری!.....	۱۷۷
۴. بیت المال باید مصونیت داشته باشد.....	۱۸۱
فصل ششم.....	۱۸۳
قاطعیت رهبر اسلامی در برخورد با انحرافات اقتصادی.....	۱۸۳
انواع درآمدهای حکومت و سیر تاریخی آن.....	۱۸۴
انواع مالیاتهای اسلامی.....	۱۸۵
از وظایف مقام رهبری.....	۱۹۳
قاطعیت امام علی (ع) و سزای خیانتکار.....	۱۹۴
افراد در پیشگاه قانون برابرند.....	۱۹۶
نمونه برتر و مثل علیا.....	۱۹۶
سرنوشت غارتگران.....	۱۹۷

پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمان ۱۹۷

سخن پایانی ۱۹۸

منابع و مأخذ ۲۰۱

www.ketab.ir

پیشگفتار

هر نظام اقتصادی که یکی از وظایف مهم خود را، ایجاد زمینه کار، اشتغال و افزایش تولیدات بداند، به طور طبیعی اول باید شرایط مناسب بینشی، رفتاری، ارزشی و فرهنگی را، اشتغال و تولید را فراهم نماید.

کار و تلاش رمز اصلی بقا و سرنوشتی همه جوامع انسانی است. مردمی که با تکیه بر توانمندی و ذخایر خداداد مالی خویش، بر ضعف و فقر غلبه کرده‌اند، مایه خرسندی درونی و اقتدار ملی خویش را فراهم ساخته‌اند. رهاورد روحیه کار و تلاش در یک جامعه، اقتصاد سالم آن جامعه است و بالعکس روحیه راحت‌طلبی و سستی، بیماری اقتصاد آن جامعه را سبب خواهد شد. کار سازنده انسان و بنا به اعتقاد استاد شهید مطهری رحمه‌الله، از عوامل تربیت‌کننده اوست. ارتباط انسان و کار، ارتباطی متقابل است؛ ضمن این‌که انسان آفریننده کار و فعالیت خود است. نوع کار انسان نیز سهم فراوانی در تکوین شخصیت وی دارد.

آنچه که مسلم است، انسان همواره نیازمند تعالیم عمیق دینی و اعتقادی است تا بتواند خود را از بحبوحه برخی انحرافات جدا سازد و راهی درست و بدون لغزش انتخاب نماید؛ خوشبختانه دین مبین اسلام همواره برنامه‌های اقتصادی صحیحی را از رهگذر قرآن و سنت در اختیار همه انسان‌ها قرار داده است. با نگاهی به سیره امامان شیعه علیهم‌السلام درمی‌یابیم که سخت‌کوشی، تلاش و پرداختن به فعلیت‌های تولیدی از برجسته‌ترین ویژگی‌های این بزرگواران است. در همین راستا، قرآن دافعی محمد بن امیرالمومنین در کتاب ارزشمند خود نهج-البلاغه که ملقب به «أخ القرآن» است، به بررسی مهم‌ترین عوامل پیشرفت اقتصاد جامعه اسلامی و راهکاری مبارزه با آفت‌های حرج، اقتصادی اشاره فرموده‌اند. کتاب حاضر گامی است در جهت آشنایی با مهم‌ترین دانش‌های فکری امام علی علیه‌السلام در خصوص دستیابی به اقتصادی پیشرفته و مبتنی بر عدالت و فارغ از هرگونه آفت که سعی شده است تا به سیره آن امام همام در زمینه ارائه الگوهای اقتصاد اسلامی و شیوه‌های ارتقای سطح کیفی و کمی اقتصاد جامعه اسلامی پرداخته شود. در این کتاب برآنیم تا با بهره‌گیری از سیره عملی امیرالمومنین (ع)، مسایلی همچون فساد اقتصادی را از نظر گذرانده و به بررسی راهکارهای

پیشنهادی آن حضرت (ع) در زمینه مقابله با این نوع فساد اشاره شود. ضرورت تألیف چنین آثاری از آن روست که با عنایت به این که چرخه اقتصاد یک کشور، به عنوان قلب تپنده ملت آن به شمار می رود، ایستایی این چرخه و یا ایجاد فضایی به منظور کم تحرکی و عدم بازدهی آن، منجر به فساد اقتصادی و اجتماعی خواهد شد، در همین راستا، ضروری می نماید تا با تألیف چنین آثاری، ضمن پیوند سیره عملی بزرگان دینی با سیاست های کلان حکومت، زمینه ساز توقف فساد اقتصادی و اجتماعی در جامع اسلام باشد.

این کتاب که از شش فصل تشکیل شده است در هر فصل به ذکر مطالبی مستقل و مجزا در زمینه شاخصه های اقتصادی حضرت علی (ع) اشاره دارد که به طور خلاصه می توان رؤوس اصلی مطالب این کتاب را در موضوعاتی همچون: تعاریفی بر اقتصاد اسلامی، اهمیت تلاش و کسب روزی در سیره عملی اهل بیت (ع)، آفات چرخه سالم اقتصاد، شیوه های تحقق اقتصاد عدالت محور، سیره حضرت علی (ع) در راستای تحقق عدالت اقتصادی و مبارزه با فساد اقتصادی دانست. گفتنی است که پیش از این نیز آثاری در زمینه مشخصه های اقتصاد اسلامی و رویکرد امامان معصوم در راستای تحقق عدالت اقتصادی به زیور چاپ

مزين شده‌اند كه از آن جمله مي‌توان به كتاب "امام علي عليه‌السلام و اقتصاد اسلامي" اثر محمد دشتي اشاره نمود كه در اين كتاب نيز به شكلي كلي، به سيره آن حضرت در زمينه شاخصه‌هاي اقتصاد اسلامي اشاره شده است؛ همچنين مي‌توان به كتاب "خطوط اصلي اقتصاد اسلامي" اثر آيت‌الله مكارم شيرازي اشاره نمود. كه در اين كتاب نيز به مسائلي همچون انواع درآمدهاي حكومت اسلامي و شيوه‌هاي توزيع عادلانه آن اشاره شده است. با اين وجود، كتاب حاضر به - شكلي جزئي‌تر و با بسط و بسط موضوع، سعي در تبين برخي راهكارهاي مقابله با بيكاري و فساد اقتصادي از منظر ساره عملي حضرت علي عليه‌السلام دارد.

اميد كه با بهره‌مندي از توفيقات اهل بيت عليهم‌السلام و الگو قرار دادن راهكارهاي ارزنده مولاي متقيان در راستاي تحقق پيشرفت اقتصادي، بتوانيم يكي از مهم‌ترين حوزه‌هاي پيشرفت جامعه كه همان تحقق استقلال اقتصادي است را بر پايه تعاليم سنت ديني اجرا نماييم. ان شاء الله.